

År 1903 den 29 oktober
affören till No. 21202

M. L. Larsson

DIREKTIONEN

för

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

Brandförsäkringsbrevet expedieradt till agenten den

Värderingshandlingarna inkomna till Direktionen den

antager härigenom, under N:o 16113, till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af ettusensexhundra (1600) finska mark, nedannämnda byggnader å gården N:o 85 i första kvarteret af staden Kristinestad, tillhörig fiskaren J. O. Henniksson

..... samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande belopp, att uti fem års tid erläggas, nämligen:

För huset N:o 1, värdt och försäkradt för 1500 mark, till 10:50
N:o 2 — " — 100 — — :70

Summa årlig afgift i finska mark 11:20 penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, på de vilkor och med de inskränknings Hans Kejsersliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente bestämmer, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 5 dennes, då värderingshandlingarna i behörigt skick jämte inträdesafgiften för första året till bolagets agent inkommit. Helsingfors, den 14 augusti 1890

Anders Ericson

Magnus G. A. A.

Ulf Eriksson

No. 16113

Dir. exemplar.

M. L. Larsson

Utdrag ur Hans Kejsrerliga Majestäts förnyade Nådiga Reglemente för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörde anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han derefter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtofvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men finnes den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Är till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvan nämnda handlingar blifvit till honom inlemnade, ej allenast på stället öfvertyga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjligen förefunna oriktigheter, utan ock föranstalta om värdering af egendomen genom nedannämde värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom å husets dåvarande skick, utan att det inlytande, som husets läge och atkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jemna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvaraderas åsigt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsmän enhvar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jemte två suppleanter, alla edsvurne, hvilka för ett år i sender väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter derom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. Är egendom, som till försäkring anmäles, belägen å landet, skall ofvan omförmålda syn och värdering i närvaro af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direktionen dertill förordnat, fördersammast verkställas af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen af sökanden i arvode enhvar fyra mark samt dessutom skälige resekostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlemnas till kompromiss. Vill försäkringssökande af slikt förmån sig begagna, anmäle derom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till direktionen insändas, jemväl anmäla, om försäkringstagare väd-jat till kompromiss.

Omformålda kompromiss bildas sålunda, att direktionen själf eller genom vederbörande agent utser två, försäkringssökanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna gemensamt en femte ledamot, som tillika är kompromissens ordförande. Föreina sig icke minst tre af de först utsedde ledamöterna i valet af den femte, tillsättes han genom lottning emellan dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissen, hvars ledamöter skola vara sakkunnige, välkände och på orten bosatte ojäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvistiga delarna att förblifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåtande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem densamma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökningen, skall han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarne sändas derefter af agenten jemte eget utlåtande ofördröjligen till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriell inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigtningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besigtning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Är åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oaktadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförrinnej må utgifva försäkringsbrevet.

Åstundar försäkringssökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämnda, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vare från all vidare förbindelse och ansvarighet till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfventyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; lika-så förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskad-or, som inträffat efter det försäkringsrätten inträdde.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjort och dett beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det likväl försäkringssökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda qvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringssökanden delgifvet.

Underlåter försäkringssökande att erlagga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtelsen varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringssökande, som i § 13 omförmåles åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalts, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma, förfäres på sätt angående ny försäkrings meddelande är stadgad. Ny planteckning erfordras dock endast i fall afvikelse från förut inlemnad planteckning genom tillbyggnaden eller förändringen inträffat.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Är lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mon under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemna sakens pröfning och afgörande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranledda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eldfarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, anmäle derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan med-gifvas och om den bör föranledda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlagge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och prövas vara värdig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhål-

N° 4/5 90
Auk. 11 aug. 1890 med fukt 11:20
Amn: 1
Mhl-g

Auk. 11 aug. 1890
Agenten
 i
KRISTINESTAD
 för
 Städernas Allmänna Brandstodsbolag
 i
 FINLAND.
 Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.
 Kristinestad den 6. Augusti 1890.

*Till Direktionen för jag ödmjukt infända be-
 fignings och värdering instrument öfver Fiskaren
 Josef Viktor Henrikssons härstades egande godra häften
 afgården N° 85. i första kvarteret med anhållan att den-
 na lägenhet måtte till försäkring i Bolaget intagas.
 Första årets inträdesafgift lifpagas härjemte med en
 postremissuell, utgarande Aug 11: 20. juni.*
Hårdhamm
Guot. Henberg.

<i>N° 2. En uthusbyggnad af korsvirke och bräder i godt stånd, uppförd år 1884, målad med slanfärg, under tak af bräder. Husets som är 7/2 aln långt, Transport</i>	1500.	1500.
	1500	1500.

N° 4890

Sub. 11 aug. 1870 med fukt 11:20

Amät: /
Påmind.

Mhl-g

U

Till försäkring uti Städernas Allmänna Brandstoälsbolag i Finland anmäler undertecknad härmed delst ä byggnaderna i sin ägande $\frac{1}{2}$ eller södra ~~södra~~ delen af gården och tomten N° 85 i första kvarteret af Kristinestad.

Tomten innehåller 2728 quadrat alnar i arealvidd. Dess norra sida är 27 alnar och begränsas af Parmanska gatan, som är 14 alnar bred; östra sidan är 104 $\frac{1}{2}$ aln och gränsar till tomterna 84 & 86; södra sidan är 29 alnar och stöter till stadens utmark; västra sidan är 104 $\frac{1}{2}$ aln ^{och} vetter mot det s. k. kyrkoberget. Gården är belägen på 210 alnars afstånd från stadens allmänna, brunnvattenrika pumpbrunn samt är försedd med följande brandredskap: två brandstegar, två brandhakar och två brandämbar, alla märkta med tomtenummen i oljefärg.

Byggnaderna, som till försäkring anmälas och hvilas läge beilagde plantekning utvisar, äro följande:	Värde i Mark.	
	af undertecknad ägare	af värderingsmännen.
N ^o 1. Ett koningshus af timmer i godt stånd, uppfördt år 1868, brädfodrat och måladt med slamfärg, under tak af pertor. Husets, som är 17 alnar långt, 9 alnar bredt och 11 alnar högt från marken till takkammen, består af en våning med tre böningsrum samt förstuga och förstugugväst af korsvirke och bräder, innehållande tillsammans två kakelugnar i nischer samt en köks spis med bakugn. Värderas till	1500.	1500.
N ^o 2. En uthusbyggnad af korsvirke och bräder i godt stånd, uppförd år 1884, målad med slamfärg, under tak af bräder. Husets, som är 7 $\frac{1}{2}$ aln långt, transport	1500	1500.

och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigtningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besigtning och värdering gäldas af sökanden.

tillkommit och prövas vara värdig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlevnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhål-

	Transport	1.500.	1500.
7 alnar bredt och 7 alnar högt, värderas till		100.	100.
	Summa Mark	1.600	1600.
<u>Sammandrag af förestående värden:</u>			
Huset N ^o 1.		1.500	1500.
" N ^o 2.		100	100
	Summa Mark	1.600	1600.

Följande hus på tomten anmälas icke till försäkring:

N° 3. Få koningshus af timmer.

N° 4. Få dito af dito.

Slvarken på gården eller i dess gränskap finnes någon elafarlig inrättning.

Å tomten finnes höga lumliga löfträd

Kristinestad, den 5 Augusti
1890.

Josef Viktor Henriksson
Fiskare

Sålunda beifigtigt och värderadt, samt att den i instrumentet upptagna brändredskap finnes å platset att tillgå och är i betärligt skick intygas. Fri-
flinestad, datum som ovan.

Gust. Stenberg.

Gustaf Fr. Hertman   G. Emil Strandberg

Att trävirket och öfriga materialen uti ovanstående instrumentet beskrivas byggnaderna är godt afseufam att dagoverkostnaderna vid deras uppförande är ofverensstämmande med de å orten gångbara priser, intygas. Kristinestad, den 5. Augusti 1890.

Gust. Stenberg.
agent.

Beskrifning

Tomten N° 85 i första kvarteret. Dels innehåll samt dess belintliga byggnader äro i värderingsinstrumentet, närmare beskrifna.

På ofriggrund i samma kvarter.

- A. En vånings träd hus.
- B. dito dito
- C. dito dito
- R. dito dito

Tomten N° 84 i samma kvarter.

- C. Uthusbbyggnad dels af stock, dels af korsvirke och bräder
- D. En vånings träd hus.

Tomterna N° 86 & 87 i samma kvarter

- E. En vånings träd hus.
- F. Uthusbbyggnad dels af stock, dels af korsvirke och bräder.

Tomten N° 82 i samma kvarter.

- G. En vånings träd hus.
- H. Uthusbbyggnad af stock och bräder.

Tomten N° 81 i samma kvarter.

- J. En vånings träd hus.
- K. Uthusbbyggnad af stock.
- L. dito dito

Tomten N° 80 i samma kvarter

- M. En vånings träd hus.
- N. Uthusbbyggnad dels af stock, dels af korsvirke och bräder.

Tomten N° 58 i samma kvarter.

- O. En vånings träd hus.

Tomten N° 88 i samma kvarter.

- P. En vånings träd hus.

Åstån det byggnaderna emellan å tomten N° 85 äro
Från huset N° 1. till huset N° 2. _____ 12 1/2. Alnar

_____ N ^o 1. _____	N ^o 3. _____	35 1/4. _____
_____ N ^o 1 _____	N ^o 4. _____	62 1/2 _____

Åfståndet från byggnaderna vid samma tomtes yttre linie till närmaste hus i kringliggande tomter.

Från huset N ^o 1 till huset A.	17	alnar
" " N ^o 1 " " huset B & C	20 1/2	"
" " N ^o 1 " " huset F	21	"
" " N ^o 1 " " " E	35	"
" " N ^o 1 " " " G	39	"
" " N ^o 1 " " " K	54	"
" " N ^o 1 " " " J	55	"
" " N ^o 1 " " " D	60	"
" " N ^o 1 " " " M	63	"
" " N ^o 1 " " " R	85	"
" " N ^o 2 " " " A	15	"
" " N ^o 2 " " " G	19 1/2	"
" " N ^o 2 " " " F	25 3/4	"
" " N ^o 2 " " " B	30	"
" " N ^o 2 " " " M	64	"
" " N ^o 2 " " " P	87	"

Kristinestad, dag som ovan
J. W. Henriksson

Förestående plantierings och dertill hörande reppgifters
riktighet bekräftar. Kristinestad, den 5. Augusti 1890.
Gust. Henberg.

Uträkning på årliga inträdesafgiften i Stadernas all-
männa Brandtodsoblag för södra hälften af gårdens N° 85.
i femta kvarteret af Kristinestad, tillhörig äi-
gharen Josef Miktor Henriksson.

Det godkän- da förfäk- nings be- lägget i mark	Mark för åk- ring och do- pet.	Årliga inträdes- afgiften.	
		Mark	pr
1500.	Huset N ^o 1. till 6 ^{te} klassen	7.	"
	Summa	7.	10. 50.
100.	Huset N ^o 2. till 6 ^{te} klassen	7.	"
	Summa	7.	70.
Summa 1600.	Summa årlig inträdesafgift	14.	80.

Kristinestad, den 5. Augusti 1890.
Gust. Henberg.

Planteckning

af byggnadernas läge i Fiskaren Josef Miktor Henrikssons ägande ^{del} i gården
 N° 85 i första kvarteret af Kristinestad, samt der till gränsande hus

K
 Y
 R
 K
 O
 B
 E
 R
 G
 E
 T

N: 16113

År 1900 den 19 September har undertecknad Brand-
stodsbolagets Agent med biträde af Händlaendens
Konrad Sundman och Föskapten Johann Wilhelm Olin, i det
afseende § 25 af Reglementet för Häderernas allmän-
na Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober
1885, omförmåler, Besigtigat gården N: 85 i första kvad-
terit af Kristinestad, hvilken gård för närvarande
eges af Läkaren Josef Viktor Henriksson, samt der-
vid sammit gården till alla delar väl underhållen
och i lika godt stånd, som då den under N: 16113
blifvit i berörde bolag, till försäkring antagen, så att den
annars värdet 1.600 mark i guld anses vara oföränd-
radt. Afseend som någon sådan förändring med gården och
dess grannskap icke inträffat, som kunde verka ä-
renat fastställdt årsafgift. Hvilket, samt att brand-
redskapen, bestående af två brandstegar, två brand-
kakor och två brand ämbare jemväl finnes äro tillrä-
ckliga: Ort och tid som ofvan

W. Henriksson

J. W. Olin

Konrad Sundman

Med förstående förättning förklarar jag mig nöjd.
Ort och tid som ofvan

J. W. Henriksson

ler kunskap, anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två brandämbar, nödigt antal stegar äfvensom på landet derjemte två brandhakar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trångt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkssammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämman antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utronande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma auställas på de i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskning, användning eller till olagligt upplag af eldfarliga ämnen o. s. v., skola anmärkas, förättas hvart tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvart tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omförmälde värderingsmän samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den han eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla afgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartil omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förrättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvardera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset finnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrivas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa afgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utnätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med in-teckning till säkerhet för fordran besvärade, eller att samtliga in-teckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansöknin-g, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlagga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra afgifter, hvilka till följd af under samma tid eller derförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder övergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tillandagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omförmäles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente trädte i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det är, då han i bolaget inträdt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställt inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, grundfonden oberäknad, ej uppgår till två procent af bolagets ansvarssumma, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträdt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalts, skyldige att erlagga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen till lika belopp med eller sällften af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra-afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbördas sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent för.

§ 30. De i detta kapitel omförmälde afgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då afgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försumlige i den ordning Kejsrerliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättssinnehafvare sakna all tillgång till den förfallna afgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, derest icke vederbörande in-teckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föranstaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den oguldna afgiften med sex procents ränta från förfallodagen. Brister tillgång endast för en del af afgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller in-teckningshafvare medelst åtalen och inom nyssnämnde tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkringens bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarne eller äro dessa upplätta till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådan ofullständig betalning behöfver likväl endast på sjelfva förfallodagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom ehvad skadan är förorsakad genom sjelfva branden, åtgärder vidtagna för densammas släckning eller hämmande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men är skadan förorsakad af explosion å militärens krut- eller patronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brandskada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfalls- eller försvarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda afgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent samt tillika aflemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att fördersammast föranstalta besigtning och värdering å stället, att i agentens öfvervaro förättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omförmälas. Öfver förrättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast uppsätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomtens, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förrättningens afslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förrättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningsskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfvartys kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller in-teckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att der grundmurar och kallare kvarstå i det skick att de befinnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit, befinnes i det tillstånd att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningssmännens utlåtande och värdering, må saken af den missnöjde hänskjutas till pröfning och afgörande af kompromiss; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att derom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Kompromissen tillsättes på sätt uti § 11 är stadgad, sammanträder å brandstället och pröfar saken i de delar, deri missnöje emot förrättningen anmäles, hvarefter vid kompromissens utslag i de tvistiga delarna kommer att förblifva.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröfa och afgöra, huruvida ersättning för intäffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma pröfning af domstol eller kompromiss, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård finnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förvärvat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemningsarne efter branden. Ar han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtligen utelemnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningsarne efter branden, hvilka enligt besigtningmännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter forderrammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af ej mindre det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter, utan ock den brandskadades egen andel i ersättningen för skada å eget och annans hus i och för den brand, hvarvid han skadan led. Härvid iakttages att, der afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställd brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats, eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordres i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jemte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias. Varder dylik förbindelse ej på förfallodagen hos direktionen till lösen företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Ar inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt eller anlägga lätit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål väremålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock afidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat å saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke anorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikäfts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen, utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som derefter öfvergått egendomen, i följd af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besväradt, njute inteckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den

ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad i bolaget i dessa fall till inteckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så erfordras, för honom äfven en suppleant, hvilka astagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemålde bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant förlorat bolagsdelegarens förtroende, må de utan vidare omgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhavandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller finnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtige att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, qvitterade till den betalande aflemnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens qvitto och kamrerarens annotation. Vid levereringen af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens arbetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjänstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne äska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämman hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stående honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämman anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämman, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio millioner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämman biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.